

Försvarsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om beslutsfattande om lämnande av och begäran om internationellt bistånd

Till utrikesutskottet

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om beslutsfattande om lämnande av och begäran om internationellt bistånd (RP 72/2016 rd): Ärendet har remitterats till försvarsutskottet för utlåtande till utrikesutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- utrikesminister Timo Soini, utrikesministeriet
- försvarsminister Jussi Niinistö, försvarsministeriet
- kommandör för försvarsmakten Jarmo Lindberg, Försvarsmakten
- rättschef Päivi Kaukoranta, utrikesministeriet
- biträdande avdelningschef Timo Kantola, utrikesministeriet
- enhetschef Kaija Suvanto, utrikesministeriet
- ambassadråd Minna Laajava, utrikesministeriet
- lagstiftningsdirektör Hanna Nordström, försvarsministeriet
- äldre regeringssekreterare Anna Korhola, försvarsministeriet
- ministerns militärrådgivare, kommodor Rami Peltonen, försvarsministeriet
- äldre avdelningsstabsofficer Mika Peltoniemi, försvarsministeriet
- specialsakkunnig Mika Varvikko, försvarsministeriet
- juridisk rådgivare Minna Hulkkonen, Republikens presidents kansli
- biträdande avdelningschef Christel Häggglund, Huvudstaben
- biträdande avdelningschef, kommodor Jarmo Pennala, Huvudstaben
- överinspektör Pietari Vuorensola, Gränsbevakningsväsendet.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- direktör Teija Tiilikainen, Utrikespolitiska institutet
- Statsrådets kansli
- Underofficersförbundet rf
- Befälsförbundet rf
- Finlands Fredsbevararförbund rf

Utlåtande FsUU 2/2017 rd

- Finlands Reservofficersförbund rf
- docent i författningsrätt Ora Meres-Wuori.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt

I propositionen föreslår regeringen att det stiftas en ny lag där det föreskrivs om de högsta statsorganens beslutsförfarande när internationellt bistånd lämnas eller tas emot. Enligt utredning tillåter den gällande lagstiftningen om lämnande och mottagande av internationellt bistånd inte att Finland fullt ut deltar i olika situationer där stöd och bistånd ges eller tas emot. Enligt de gällande bestämmelserna ska riksdagen, republikens president och statsrådet besluta om lämnande av eller begäran om internationellt bistånd i enlighet med grundlagen, lagen om statsrådet, reglementet för statsrådet och den sektorspecifika lagstiftningen.

Meningen är enligt utredning att de finländska myndigheternas och den finländska personalens befogenheter vid bistånd utanför finskt territorium, liksom motsvarande befogenheter för en främmande stats eller en internationell organisations personal i Finland i samband med bistånd till Finland, ska regleras i den sektorspecifika lagstiftningen, såsom i lagen om försvarsmakten, territorialövervakningslagen, polislagen, gränsbevakningslagen eller räddningslagen.

Utskottet påpekar att propositionen om försvarsministeriet (RP 94/2016 rd) och propositionen om inrikesministeriet (RP 107/2016 rd), som är under behandling i riksdagen, gör det praktiskt möjligt att lämna och ta emot internationellt bistånd i de situationer som beskrivs i förslaget till lag om beslutsprocessen. I motiveringen till proposition RP 72/2016 rd står det att den nya lagstiftningen inte försvårar eller förhalar tillämpningen av befintliga mekanismer och verktyg för att lämna och begära internationellt bistånd, såsom unionens civilskyddsmekanism, verktyg för gränssamarbete eller rådets verksamhet utifrån Prüm-beslutet eller Atlasbeslutet. Utskottet ser det som viktigt att väga in den här aspekten när den nya lagen stiftas.

Lagens tillämpningsområde enligt 1 § i lagförslaget

I 1 § i lagförslaget anges de situationer där lagen ska vara tillämplig. Där står det att lagen ska tillämpas på beslut som gäller EU:s solidaritetsklausul och klausul om ömsesidigt bistånd, när betydande militära resurser eller militära maktmedel används och i situationer som är betydelsefulla i utrikespolitiskt hänseende eller som är vittsyftande och principiellt viktiga.

I motiveringen till bestämmelsen står det att flera än en av de situationer som räknas upp i 1 § 1 mom. 1—6 punkten också kan bli aktuella samtidigt. Enligt motiveringen är tillämpningsområdet inte geografiskt begränsat. Med andra ord är det också möjligt att lämna bistånd utanför EU-området. Lagen kan också tillämpas på lämnande av eller begäran om bistånd i annat internationellt samarbete, såsom i bilateralt eller nordiskt samarbete eller utifrån mekanismer som ingår i internationella fördrag. I sitt utlåtande (GrUU 64/2016 rd) om propositionen anser grundlagsutskottet att bestämmelsen bör preciseras så att det tydligt framgår att en situation där vilken som

Utlåtande FsUU 2/2017 rd

helst av de förutsättningar som avses i 1 § 1 mom. 1—6 punkten är uppfylld ska omfattas av lagens tillämpningsområde.

Enligt bestämmelsen om tillämpningsområdet i 1 § 1 mom. 1 punkten ska lagen tillämpas på beslut som bygger på artikel 222 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (Lissabonfördraget). Enligt den här så kallade solidaritetsklausulen ska unionen och dess medlemsstater handla gemensamt i en anda av solidaritet om en medlemsstat utsätts för en terroristattack eller drabbas av en naturkatastrof eller en katastrof som orsakas av människor. Klausulen genomförs enligt uppgift i form av gränsöverskridande handräckning. I propositionen framhåller regeringen – enligt utskottets mening på goda grunder – att ett återopande av solidaritetsklausulen bör anses så betydelsefullt i politiskt hänseende att det är befogat att beslut om att begära eller lämna bistånd fattas på de högsta statsorganens nivå, oavsett vad biståndet gäller. Utskottet påpekar att bistånd enligt solidaritetsklausulen också behandlas i EU-institutioner utöver den nationella beslutsprocessen. Klausulen om ömsesidigt bistånd genomförs för sin del på så sätt att lämnandet och samordningen av stödet och biståndet sker direkt mellan det land som begärt biståndet och ett annat enskilt EU-medlemsland.

Klausulen (artikel 42.7 i EUF) nämns i 2 punkten i bestämmelsen om tillämpningsområdet för lagen om beslutsfattande. Om en medlemsstat skulle utsättas för ett väpnat angrepp på sitt territorium, har de övriga medlemsstaterna rätt att ge den medlemsstaten stöd och bistånd med alla till buds stående medel i enlighet med artikel 51 i Förenta nationernas stadga. Detta ska inte påverka den särskilda karaktären hos vissa medlemsstaters säkerhets- och försvarspolitik. I klausulen om ömsesidigt bistånd står det vidare att åtagandena och samarbetet på detta område ska vara förenliga med åtagandena inom Nordatlantiska fördragsorganisationen, som för de stater som är medlemmar i denna också i fortsättningen ska utgöra grunden för deras kollektiva försvar och vara den instans som genomför det. Utskottet påpekar att Frankrikes beslut att återropa klausulen efter terrorattacker i Paris konkretiserade innebörden av klausulen och samtidigt vidgade tolkningen. EU-ländernas stöd och bistånd till Frankrike kanaliserades i stor utsträckning som stöd till att stärka olika militära krishanteringsinsatser i Mellanöstern och Afrika.

De betydande militära resurser som avses i 1 § 1 mom. 3 punkten i lagförslaget kan enligt motiveringen vara personal men också materiel. Enligt sakkunniga är det svårt att entydigt definiera det här begreppet. En bedömning ska alltid göras utifrån prövning i varje enskilt fall på så sätt att det görs en övergripande bedömning av det aktuella biståndet och också målen, uppdraget och tillvägagångssättet beaktas. I många fall finns det också vägande politiska aspekter på stöd och bistånd som ges i form av materiel. Utskottet instämmer i detta.

I fråga om definitionen av militära maktmedel i 4 punkten hänvisas det till 4 § i lagen om försvarsmakten (551/2007), där det står att med militära maktmedel avses användning av militärpersoners personliga vapen och kraftfullare vapenmakt. Enligt utredning är automatvapen, kanoner, robotar och sprängämnen exempel på vapenmakt som är kraftfullare än personliga vapen. Här ingår alltså eldgivning exempelvis från militära luftfartyg och örlogsfartyg.

Lagförslagets 1 § 1 mom. 5 punkt gäller beslut i frågor som är betydelsefulla i utrikes- och säkerhetspolitiskt hänseende. Enligt motiveringen till bestämmelsen kan denna punkt utgöra en självständig eller kompletterande tillämpningsgrund. Stödet och biståndet ska alltid vara betydelse-

Utlåtande FsUU 2/2017 rd

fullt i utrikes- och säkerhetspolitiskt hänseende, om det rör sig om bistånd för kollektivt självförsvar vid väpnat angrepp utifrån artikel 51 i FN-stadgan.

Vittsyftande och principiellt viktiga beslut nämns i 6 punkten i bestämmelsen om tillämpningsområdet. En sådan situation kan det enligt motiveringen vara fråga om till exempel när Finland eller någon annan medlemsstat i EU av politiska eller andra orsaker inte har åberopat solidaritetsklausulen, men förutsättningarna för åberopande föreligger, med beaktande av hur allvarlig och omfattande situationen är. Stödet och biståndet anses inte vittsyftande eller principiellt viktigt till exempel om beslutet om biståndet fattas vid statsrådets allmänna sammanträde i regerings- eller förvaltningsärenden som är betydelsefulla enbart i ekonomiskt hänseende.

Försvarsutskottet påpekar följaktligen att tillämpningsområdet för bestämmelsen om lämnande av och begäran om internationellt bistånd är omfattande och också till viss del flertydigt i fråga om 3 punkten (betydande militära resurser), 5 punkten (betydelsefullt i utrikes- och säkerhetspolitiskt hänseende) och 6 punkten (vittsyftande och principiellt viktigt). I motiveringen beskriver regeringen dock tillräckligt utförligt genom exempel i vilka situationer lagen blir tillämplig. I många fall kommer flera av de sex punkterna i 1 § 1 mom. att tillämpas när internationellt bistånd lämnas och tas emot. Det står klart, menar utskottet, att lämnande eller mottagande av stöd och bistånd enligt EU:s klausul om ömsesidigt bistånd i princip också är betydelsefullt i utrikes- och säkerhetspolitiskt hänseende.

Finlands militära resurser för internationellt bistånd

Enligt sakkunniga kan alla möjliga kapaciteter som Försvarsmakten har användas för att lämna internationellt bistånd. I första hand ska det vara fråga om de styrkor som ingår i krishanteringens styrkepool och andra styrkor som Finland anmält för internationell verksamhet. För uppdrag där användning av militära maktmedel kan bli aktuellt används i första hand sådana yrkesmilitärer som förbundit sig att ingå i de styrkor som anmälts för internationella uppdrag.

Dessa styrkor är för närvarande: en mekaniserad infanteribataljon, en helikopterskvadron, ett fartyg i Hämeenmaa-klassen, en kustjägarbataljon, ett minröjningsfartyg, en enhet för fartygsgranskning inom marinen, en internationell beredskapsenhet inom flygvapnet (4 + 2 F-18-jaktplan), förband för specialinsatser inom armén och marinen, ett mobilt analyslaboratorium, experter inom utbildning och mentorverksamhet, militära observatörer och kapacitet att bekämpa improviserade sprängämnen.

Som vid krishanteringsinsatser ska den styrka som sänds ut alltid mobiliseras och skräddarsys enligt konkreta operativa behov. Därför är sammansättningen av de styrkor som anmälts till den internationella styrkepoolen bara vägledande. Utskottet påpekar att det ingår ett stort antal reservister i de truppförband som sänds ut på internationella biståndsuppdrag, precis som vid militära krishanteringsuppdrag. Utskottet har erfarenhet att förhållandet mellan antalet stampersonal och reservister varierar efter typen av styrka. Antalet reservister är minst i styrkorna inom flygvapnet och marinen samt i specialstyrkorna, medan de vanliga infanterisammansättningarna har en betydande andel reservister.

Utlåtande FsUU 2/2017 rd

Beslutsfattande om lämnande av och begäran om bistånd

Enligt 2 § 1 mom. i lagförslaget ska beslutet om lämnande av eller begäran om bistånd fattas av statsrådets allmänna sammanträde efter föredragning från det behöriga ministeriet. Om lämnande av eller begäran om bistånd är en internationell fråga som är betydelsefull i utrikes- och säkerhetspolitiskt hänseende, fattas beslutet till denna del av republikens president utifrån statsrådets förslag till avgörande. I momentet finns dessutom en hänvisning enligt vilken bestämmelser om statsrådets behörighet att bereda beslut som fattas i Europeiska unionen och att besluta om Finlands åtgärder med avseende på besluten finns i grundlagen. Före det beslut som avses i 1 mom. och efter att ärendet förberedelsevis har behandlats av republikens president och statsrådets utrikes- och säkerhetspolitiska ministerutskott vid ett gemensamt sammanträde eller av EU-ministerutskottet, kan ministeriet i fråga vidta förberedande åtgärder och beredskapsåtgärder för att lämna eller ta emot bistånd, står det i 2 mom.

Riksdagens deltagande i beslutsfattandet

Innan ett beslut enligt 2 § om lämnande av eller begäran om bistånd fattas ska statsrådet höra riksdagens utrikesutskott, om biståndet kan inbegripa användning av militära maktmedel, står det i föreslagna 3 §. Om beslutet gäller en särskilt krävande situation, ska statsrådet höra riksdagen genom att förelägga den en redogörelse i saken innan beslut fattas. I motiveringen till bestämmelsen påpekas det att grundlagsutskottet i sin behandling av lagen om försvarsmakten (RP 264/2006 rd — GrUU 51/2006 rd) ansåg att bistånd som är förenat med användning av maktmedel förutsätter att medverkan av riksdagen beaktas vid beslut om lämnande av bistånd till en annan stat.

Vidare uppges det i motiveringen att behandlingsordningen – hörande av utrikesutskottet eller redogörelse – ska bestämmas utifrån insatsens faktiska karaktär. En särskilt krävande situation är till exempel bistånd som inbegriper militära maktmedel när bedömningen är att det med beaktande av omständigheterna i aktionsområdet innebär betydande risker att genomföra biståndet. Redogörelseförfarandet är också alltid nödvändigt när det är fråga om att lämna eller begära militärt maktmedelsbistånd med stöd av EU:s klausul om ömsesidigt bistånd. När det ska avgöras i vilken ordning riksdagen ska höras bör det göras en övergripande lägesbedömning på så sätt att också målen, uppdragen och tillvägagångssättet beaktas.

I sitt utlåtande om lagförslaget betonar grundlagsutskottet att bestämmelsen om användning av redogörelseförfarandet snarare bör tolkas och tillämpas extensivt än restriktivt för att riksdagens påverkansmöjligheter ska säkras. Försvarsutskottet påpekar att det också i fråga om militära kris- och hanteringsinsatser måste prövas om det räcker med en utredning till utrikesutskottet eller om hela riksdagen ska höras i form av en redogörelse. I gränsfall som gällt militär kris- och hantering har man enligt uppgift utan undantag stannat för att lämna en redogörelse.

Grundlagsutskottets kommentarer om skyndsamt förfarande

Grundlagen möjliggör inte att man genom vanlig lag föreskriver om undantag från befogenhetsfördelningen mellan statsrådets allmänna sammanträde och ministerierna i grundlagens 67 §, står det i grundlagsutskottets utlåtande. Att lämna eller begära internationellt bistånd enligt den lag som nu föreslås är enligt grundlagsutskottets mening till stor del vittsyftande och principiellt vik-

Utlåtande FsUU 2/2017 rd

tiga ärenden. På grund av grundlagens 67 § kan beslutsfattandet i dem därför inte anförtros ett ministerium. På grund av grundlagens 67 § bör ministeriets befogenheter enligt 1 § 1 mom. i lagförslaget inte omfatta bistånd enligt 4 punkten som kan inbegripa användning av militära maktmedel, bistånd enligt 5 punkten som är betydelsefullt i utrikes- och säkerhetspolitiskt hänseende och bistånd enligt 6 punkten som är vittsyftande och principiellt viktigt, menar grundlagsutskottet i sitt utlåtande. Utan dessa ändringar kan lagförslaget inte behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

I den lag som nu föreslås grundar sig republikens presidents behörighet när det gäller lämnande av och begäran om internationellt bistånd inte på presidentens ställning som överbefälhavare för försvarsmakten utan på grundlagens 93 § 1 mom. där det sägs att utrikespolitiken leds av republikens president i samverkan med statsrådet. Grundlagens 58 § 5 mom. om presidentens beslutsfattande är en undantagsbestämmelse och kan således inte tolkas extensivt så att det förfarande som anges där skulle kunna tillämpas också i andra ärenden än militära kommandomål. Det här innebär enligt grundlagsutskottet att föreslagna 4 § 2 mom. i lagförslaget måste strykas för att lagen ska kunna behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Sakkunniga som försvarsutskottet hört har påpekat att en strykning av föreslagna 4 § 2 mom. innebär att den nya lagen inte kommer att innehålla några bestämmelser som skulle vara tillämpliga i ytterst exceptionella fall där bistånd som inbegriper militära maktmedel behöver lämnas eller begäras men där det inte är möjligt för statsrådet att fatta beslut i kollegieform. De ändringar som grundlagsutskottet förutsätter i 4 § 1 mom. leder enligt uppgift till att också lämnandet av annat slags bistånd i skyndsamt förfarande begränsas betydligt.

Situationer som kräver skyndsamma beslut

Situationer där det kan behövas ett påskyndat beslutsförfarande i fråga om bistånd som inbegriper militära maktmedel är enligt utredning till exempel om ett luftfartyg som kapats av terrorister är på väg in i Finlands luftrum och styr mot ett kärnkraftverk eller liknande, om det är fråga om en undervattensoperation i Finlands närområde eller om insatsen gäller evakuering av finska medborgare från ett krisområde. I exceptionella situationer kan tidsfönstret för att reagera effektivt bli mycket kort. Det kan handla om minuter eller timmar. Enligt sakkunniga kan avsaknaden av bestämmelser om skyndsamt förfarande också försvåra ett djupare försvarssamarbete mellan Finland och Sverige och i bredare bemärkelse kringskära nyttan med propositionen.

Utskottet noterar att polisens rätt att få handräckning som inbegriper maktmedel av försvarsmakten regleras i 4 och 4 a § i lagen om försvarsmaktens handräckning till polisen. Enligt motiveringarna till dessa paragrafer (RP 187/2004 rd) kan militära maktmedel behövas exempelvis när ett luftfartyg som kapats av terrorister kommer in i Finlands luftrum eller då det i Finlands luftrum avviker från sin flygrutt och riktar flygningen mot ett för samhället betydelsefullt mål som, om det förstörs, orsakar stora skador eller allvarlig fara på ett vidsträckt område, till exempel ett kärnkraftverk.

I 4 a § finns bestämmelser om beslutsprocess och skyndsamt förfarande. Det är inrikesministeriet som ska begära handräckning och beslutet om att handräckning lämnas ska fattas av statsrådets allmänna sammanträde. Om det inte är möjligt att sammankalla statsrådet tillräckligt snabbt, får inrikesministeriet i brådskande fall som direkt och allvarligt äventyrar synnerligen viktiga sam-

Utlåtande FsUU 2/2017 rd

hällsfunktioner begära handräckning av försvarsministeriet som omedelbart fattar beslut om handräckningen. I dessa fall ska statsrådet och republikens president omedelbart underrättas om begäran och beslutet. Statsrådet kan besluta om att fortsätta eller avsluta den redan inledda handräckningen.

Försvarsutskottet konstaterar följaktligen att lagen om försvarsmaktens handräckning till polisen redan i stor utsträckning beaktar bekämpningen av hotbilder relaterade till terrorism på finskt territorium. Bestämmelser om tryggnad av Finlands territoriella integritet – där det inte är fråga om till exempel kapade civilflyg – finns i territorialövervakningslagen (755/2000).

Enligt 33 § i territorialövervakningslagen (Användning av militära maktmedel) kan försvarsmakten och gränsbevakningsväsendet använda de militära maktmedel som är nödvändiga för att trygga Finlands territoriella integritet. Med militära maktmedel avses sådan användning av vapenmakt med krigsmateriel som är slagkraftigare än användningen av militärpersonens personliga vapen. Beslut om användning av sådana maktmedel fattas av försvarsministeriet, om inte något annat följer av den behörighet som försvarsmaktens överbefälhavare har eller om något annat inte föreskrivs i 34 §.

I 34 § (Avvärjande av fientlig verksamhet) står det att försvarsmakten och gränsbevakningsväsendet utan dröjsmål ska vidta alla behövliga åtgärder i syfte att avvärja fientlig verksamhet som medför direkt och allvarlig fara för rikets säkerhet. Då ska vid behov användas sådana militära maktmedel som med beaktande av hur farlig verksamheten är och övriga omständigheter som inverkar på totalbedömningen av situationen kan anses vara försvarliga. Försvarsministeriet ska utan dröjsmål underrättas om att åtgärder vidtas. Fientlig verksamhet definieras så här i bestämmelsen: 1) en främmande stats orättmätiga militära verksamhet som riktar sig mot eller som sker på finskt territorium, 2) en främmande stats beväpnade örlogsfartygs eller militära luftfartygs eller militärfordons överskridande av gränsen till finskt territorium oavsett varning som utfärdats av en territorialövervakningsmyndighet, 3) en främmande stats ubåts eller annat undervattenfordons olovliga ankomst till finskt territorialvatten annat än i övervattensläge, 4) spaning och elektronisk störning som av en främmande stat orättmätigt riktas mot på finskt territorium belägna objekt som är viktiga med tanke på rikets säkerhet, 5) elektronisk störning som av en främmande stat orättmätigt riktas mot ett finländskt statsluftfartyg eller statsfartyg som utför ett territorialövervakningsuppdrag, 6) att en främmande stat orättmätigt utnyttjar finskt territorium vid sådan verksamhet som avses i 1–5 punkten och som riktar sig mot en tredje stat.

I fråga om evakueringsinsatser påpekar utskottet att en eventuell evakueringsinsats som kräver ett skyndsamt beslut och där inga militära maktmedel används får inledas av försvarsministeriet enligt 4 § 1 mom. i lagförslaget trots de preciseringar som grundlagsutskottet föreslagit i bestämmelsen. I insatsen kan försvarsmaktens materiel, till exempel flygvapnets transportflygplan, användas (1 § 1 mom. 3 punkten i lagförslaget, betydande militära resurser).

Ett skyndsamt beslutsförfarande om användning av militära maktmedel har ansetts vara behövt också vid spaning efter undervattensfarkoster, till exempel på svenskt territorialvatten. Utskottet påpekar emellertid att det tar så pass lång tid för marinens fartyg att förflytta sig från finskt till svenskt territorialvatten att beslutet kan fattas enligt normalt förfarande utifrån 2 § i lagförslaget. I en situation där ett fartyg som tillhör finska marinen deltar i övningar på svenskt territori-

Utlåtande FsUU 2/2017 rd

alvatten och Sverige begär att fartyget ska delta i spaningen efter en undervattensfarkost måste man beakta att det sannolikt också finns värnpliktiga på fartyget. I proposition RP 94/2016 rd ingår ett lagförslag (3) där regeringen föreslår ändringar i 78 § i värnpliktslagen (Förordnande av en värnpliktig som tjänstgör till en annan uppgift än det militära försvaret av Finland). Bestämmelsen föreslås bli ändrad på så sätt att också värnpliktiga ska kunna delta i lämnande av internationellt bistånd och i annan internationell verksamhet. Värnpliktiga ska dock inte få delta i gripandet av farliga personer, röjning av sprängladdningar, uppgifter som förutsätter användning av vapenmakt eller andra motsvarande farliga uppgifter. Utskottet påpekar att det kan bli nödvändigt att också tillgripa maktmedel i spaningar efter undervattensfarkoster.

Ett skyndsamt beslutsförfarande för lämnande av eller begäran om stöd och bistånd som inbegriper militära maktmedel bör därför i princip uteslutande tillämpas i ytterst exceptionella fall. Den här aspekten tas också upp i motiveringen till 4 § i lagförslaget. I motiveringen står det också att statens högsta ledning i och för sig är beredd att sammanträda snabbt för att fatta beslut. Statsrådets allmänna sammanträde är beslutfört med minst fem medlemmar.

Med hänvisning till utfrågningar av sakkunniga ser utskottet det som nödvändigt att vår lagstiftning preciseras i syfte att göra det möjligt att reagera och fatta beslut som sig bör också i brådskande situationer.

De genomgripande förändringarna i den säkerhetspolitiska miljön framhäver behovet att snabba upp beslutsprocesserna i de högsta statsorganen. För att möjliggöra ett skyndsamt förfarande måste statsrådet aktivt utreda vilken praxis som kan effektivisera beslutsprocessen så att den blir snabbare och smidigare samtidigt som riksdagens roll i den sammantagna beslutsprocessen beaktas på tillbörligt sätt.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Försvarsutskottet föreslår

att utrikesutskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors 23.3.2017

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Ilkka Kanerva saml (delvis)
vice ordförande Mika Kari sd
medlem Thomas Blomqvist sv
medlem Timo Heinonen saml
medlem Seppo Kääriäinen cent
medlem Elina Lepomäki saml
medlem Krista Mikkonen gröna
medlem Markus Mustajärvi vänst (delvis)

Utlåtande FsUU 2/2017 rd

medlem Lea Mäkipää saf
medlem Markku Pakkanen cent
medlem Mika Raatikainen saf (delvis)
medlem Mikko Savola cent
medlem Satu Taavitsainen sd
Jari Ronkainen ps (delvis).

Sekreterare var

utskottsråd Heikki Savola.